DE HOOIKIST

DOOR P. SCHRAVESANDE

„En wat denk je dan, dat-ie kost?" vroeg mijnheer Drabbe aan zijn vrouw op den toon van iemand, die zelf heel gemakkelijk het antwoord zou kunnen geven op zijn vraag. Mijnheer Drabbe was in een zeer ingewikkeld gesprek verdiept met zijn eega betreffende een hooikist. Mevrouw beweerde dat het zóó niet langer ging. In de eerste plaats was het gas niet meer te betalen en in de tweede plaats liep je kans zoo maar in ééns afgesneden te worden. Bij dit laatste argument scheen de heer Drabbe eenigszins van den ernst der dingen bewust te worden want zonder van zijn voornemen ook maar in het minst kennis te geven, was hij de straat opgestapt en had thans alle winkels waarin hij ook maar bij benadering hooikisten-aanwezigheid vermoedde, met een bezoek vereerd.

„En wat denk je dan wel dat-ie kost?" herhaalde hij ongeduldig zijn vraag.

„Nou?" vroeg Mevrouw, en bij dat „nou" wendden zich zeven hoofden, namelijk zes van de jonge Drabbe's en het hoofd van Mevrouw in spanning naar den gebieder van dit gezin. „Negentien gulden vijf en tachtig centen," zei mijnheer met klem. Heel langzaam had hij alle cijfers van deze kapitale som afzonderlijk genoemd, en daarin lag tevens de bekentenis van uiterste onmacht om dit bedrag neer te tellen. Zeven hoofden wendden zich dan ook onmiddellijk in een andere richting, doch slechts uit één mond weerklonk een zucht. Het was de kinderen onverschillig hoe het middagmaal werd bereid, als er maar een middagmaal was.

„Ziezoo," dacht mijnheer Drabbe, „daar heb ik ze netjes allemaal den mond gesnoerd," en met welgevallen verdiepte hij zich in zijn avondblad. Niet lang duurde echter zijn rust. Hij pinkte even de asch van zijn sigaar. Toen dacht hij ineens, dat die sigaar hem zeven cents kostte. Vandaag had hij voor 't eerst dien prijs betaald. En hij rookte er zes per dag. Ook dronk hij geregeld zijn bittertje. Ook dacht hij eraan van 't jaar een nieuwe winterjas te nemen. De wroeging begon te knagen, werkelijk te knagen.

„Dien prijs kunnen we niet betalen hè?" kwam hij schuchter op de zaak terug. Wijselijk bezigde hij den meervoudsvorm.

„Ik niet," zei Mevrouw koel, met bijzonderen nadruk den enkelvoudigen vorm kiezend.

Mijnheer begreep zonder verdere uitlegging dat zijn wederhelft hem, zooals de volkstaal zegt: „in den zak had." Ook begreep hij dat 't wel zou uitdraaien op een hooikist. — Toen bracht een achtjarige spruit van den heer Drabbe redding. — „Dirk Burger heeft nóg zoo'n knappen vader, die heeft zèlf een hooikist gemaakt," zei het kleine ding.

Mijnheer nam een sprong en viel in geestdrift uit: „Dat doe ik óók. Morgen laat ik hout thuisbrengen van de zaak; we hebben nog wel wat planken. Ik spreek den kuipersbaas daar wel eens over; dan geef ik 'm 'n paar sigaren. Ja, dàt doe ik ook! Morgen heb je 't hout!"

Zonder eenige emotie hoorde mevrouw de redeneering aan en zei met 'n alle hartstochtdoodende stem: „Dat kun je niet."

Als er iets was, wat den heer Drabbe kon aanvuren, dan was het wel de negatie zijner bekwaamheid door zijn eega.

Toch was het met minder élan dat hij herhaalde: „Morgen heb je 't hout."

„Als je 't maar op zolder doet," waarschuwde Mevrouw, „anders gebeurt er niks van. Je brengt er tòch niks van terecht."

„Let maar op, morgen is 't Zaterdag," glunderde Mijnheer, „morgen om één uur begin ik."

't Hout was, als beloofd, Zaterdagsmorgens om elf uur al bezorgd. Zeventien éenduims planken waren er. Mevrouw schaterde het uit.

„Wat geeft dat nou?" vroeg Mijnheer knorrig, toen hij de houtmassa op den zolder had bekeken. „Je kunt er een ander ook nog eens een plezier mee doen."

„Je kan er wel een schavot van oprichten," zei Mevrouw hatelijk.

„Beroerde vent," schold de heer Drabbe den kuipersbaas innerlijk. „'n Plank of acht heb ik gevraagd. Stuurt-ie me zeventien éenduims planken."

De kinderen waren intusschen allen om het hout verzameld en wachtten in spanning tot Pa den innerlijken mensch zou hebben versterkt. Toen hij in overhemd, gewapend met hamer, zaag, beitel en verdere benoodigheden de zoldertrap opkwam en zijn hoofd verscheen, hieven de kinderen een waar vreugdegehuil aan.

„Wat doen jullie allemaal hier?" bulderde de heer Drabbe zijn kroost toe. „Gaat de straat op. Anders zijn jullie met geen stok in huis te houden. Gaat maar kikvorschen vangen op 't land," eindigde hij wat vriendelijker tegen de oudsten.

„We hebben gisteren pas kikvorschen gevangen," mopperde de oudste.

„Nou, dan mogen jullie kijken, maar geen herrie maken hoor, en nergens aanzitten." Toen zette de heer Drabbe zich met ernst aan 't werk. Eerst met den duimstok.

„Vrouw, voor hoeveel pannen?" riep hij naar beneden.

„Voor twaalf," antwoordde ze sarcastisch. De heer Drabbe knarsetandde. Hij begreep het wel, dat zijn vrouw dacht, dat er toch niets van zou terecht komen.

„Wees nou niet zoo lollig," dreunde hij weer door 't trapgat. „Voor hoeveel pannen nou?"

„Voor twee," riep Mevrouw, „kan dat?" Je kon nooit weten, dacht ze, als hij 't soms eens klaarspeelde. Er gebeuren soms zulke rare dingen in de wereld. En mijnheer Drabbe, in-verheugd dat zijn vrouw toch nog de mogelijkheid veronderstelde, dat ze eenmaal eten zou koken in een door hèm vervaardigde hooikist, galmde opgewekt terug:

„Ja zeker, kàn dat!"

Toen deed hij dubbel zijn best en was er na ongeveer een uur zagen, meten en timmeren in geslaagd twee breede planken aan elkaar te timmeren, die tezamen den bodem vormden. Hij legde dit ook den kinderen uit, die vol bewondering hun transpireerenden en puffenden vader in al zijn evolutiën volgden.

Na nòg een uur was er een zijkant aangetimmerd. Toen kwam Mevrouw Drabbe informeeren of 't haast klaar was, want dat er beneden geen één bekousje meer heel was en de kalk op de tafel lag. „'t Kan me niks schelen," zei Mijnheer Drabbe eenigheer metopklemde tanden. „de kist zal vanmiddag klaar." Ook de oudste zoon werd door vaders geestdrift meegesleept en herhaalde diens woorden met klem. Mevrouw daalde schouderophalend de zoldertrap weer af.

EEN RUITERKUNSTSTUK.

Het lijkt ons overbodig hier een beschrijving te geven van de ontzettende moeilijkheden, die er verbonden zijn aan dit stoute stuk van ruiterkunst, dat wij hierboven in beeld brengen. Iedereen, zelfs de niet-paardrijders, zien dit reeds bij één blik op de foto.

Toen er nòg een uur verloopen was stonden alle zijkanten stevig aangetimmerd, er moest alleen nog een deksel op en een der kleine Drabbe's die blijkbaar een goed hoofd voor de hoogere rekenkunde bezat, betoogde dat Pa nu honderd zes en zeventig spijkers in de kist had geslagen. „En maar drie keer op zijn vingers," voegde een andere telg erbij.

Met eenig zelfmedelijden bekeek de heer Drabbe zijn handen. Op twee plaatsen bloedde hij, en op den nagel van zijn linkerduim was een groote blauwe vlek. Enfin, alleen het deksel nu nog maar. Scharnieren hàd hij. Het was bij half zes en de kist was klaar. Ze ging zelfs open en dicht.

„Nu vullen met kranten," jubelde de heer Drabbe. „Morgen koken we er eten in."

„Is-t-ie niet te groot?" vroeg behoedzaam de oudste zoon des huizes, het gevaarte aan een nauwkeurige beschouwing onderwerpend.

„Geeft niks," besliste vader, thans vakkundig, „dan maken we er gaten in voor drie pannen. — Geef maar couranten!"

Alle zes de kinderen stoven de trap af, doch het magere stapeltje, dat als resultaat van den strooptocht door het huis, op zolder werd neergesmeten, was bij lange na niet voldoende.

„Jan," commandeerde Pa Drabbe, „ga jij direct naar tante Neel en vraag wat ouwe kranten. Maar niet zeggen waar 't voor is, hoor!"

„Ga jij maar naar Opoe, Willem, óók kranten halen. Gauw terug hoor en als ze vragen waar 't voor is, dan weet je 't niet. Ik zal een Zondag zelf de hooikist laten zien." — Na een half uur was er een hoeveelheid krantenpapier aangesleept waar een normaal mensch werkelijk van rillen zou. Niet alzoo de heer Drabbe. Die verkneukelde zich en deed de kinderen voor hoe ze de couranten in elkaar moesten frommelen. „Losjes, zie je, en dan in de hooikist gooien maar." — In een minimum van tijd was de kist stevig opgepropt. Er was royaal ruimte voor drie pannen. — „Haal jij nou 's even de pannen, die er altijd in zullen gaan, Jan," zei de heer Drabbe goed gehumeurd, „dan kunnen we de gaten passen." Jan kwam met drie pannen terug, die voorzichtig in de papiermassa werden gedrukt. Er was ruimte voor nòg minstens drie pannen.

„Komen jullie nou haast eten?" gilde Mevrouw voor de vierde maal beneden aan de trap. „'t Is zeven uur."

„Kom 's even hier," riep haar echtgenoot, badend in 't zweet en in extase, „'t is klaar."

Mevrouw kon toch haar nieuwsgierigheid niet bedwingen en stapte, schoon woedend om 't veel te lang afstaande diner, naar boven. Even stond ze in stomme bewondering, starend op 't product van zes uur arbeid. Toen barstte ze uit in zulk een lachbui, dat de heer Drabbe de hooikist vergat en, slechts op eigen welzijn en dat zijner kinderen bedacht, zichzelf èn zijn kinderen buiten armslengte van moeder bracht, die zich al schaterlachend voor- en achterwaarts bewoog in gelijkmatig rhythme. „Mensch wat mankeer je?" informeerde de heer Drabbe angstig, zich voorzichtig eenigszins in de richting zijner vrouw bewegend.

„Hij," zei Mevrouw op de hooikist wijzend, „hij" . . . . .

„Hooikist is vrouwelijk," zei mijnheer Drabbe, „zij" bedoel je dus." De heer Drabbe was zich bewust van een grondige kennis der Nederlandsche taal. — „'t Kan me niet schelen," gierde Mevrouw, „of 't mannelijk of vrouwelijk is, maar je krijgt hem niet naar beneden. Hij kan niet door 't trapgat!" — Mijnheer Drabbe was geslagen. Hij leunde tegen den houten wand van 't zolderkamertje, bracht zijn gewonde handen aan zijn transpireerend hoofd en steunde.

't Was zoo. Je hoefde 't geen eens te probeeren. Een kind kon 't zien. En mevrouw Drabbe lachte maar en maakte kwasie-humoristische opmerkingen. De kinderen waren onder den indruk en zwegen. 't Werd benauwend voor mijnheer Drabbe en hij voelde de woede als een vurige golf naar 't hoofd stijgen. Hij sprong op de kist toe en gaf er een vreeselijken trap tegen, doch daar de kist in de eerste plaats van éenduims hout vervaardigd was, in de tweede plaats honderd zes en zeventig draadnagels in zich omdroeg en de heer Drabbe's voeten slechts van huispantoffels waren voorzien, was het eenig resultaat van den trap, dat de heer Drabbe op een ontzettende wijze zijn eksteroog bezeerde. Hij gaf een schreeuw en hinkte naar de trap. Toen Mevrouw en de kinderen de huiskamer binnentraden zat mijnheer steunend zijn bottines aan te trekken. — „Ik eet niet," bromde hij, „ga je gang maar. Ik ga vanavond naar de soos. Je hoeft niet op me te wachten." Dit was de eenige wraak die de heer Drabbe nemen kon en hij maakte er gretig gebruik van. Den heelen avond bij 't sarcastisch gezicht van zijn vrouw te zitten, tot spot van z'n kinderen? Dank je wel, hoor!

Buiten zakte de booze bui van den heer Drabbe echter tamelijk spoedig. 't Was toch ook eigenlijk bespottelijk en je kon ook best begrijpen, dat Neel vreeselijk lachen moest. Hemzelf viel 't echter bar tegen. Hij had nu zóó gedacht morgen uit de hooikist zijn diner te krijgen. Hij ging een uurtje naar de soos, doch er broeide, onder de gesprekken met de bekenden, een vriendelijk plan in zijn brein. Plotseling stond hij op, rekende af, groette en stapte met beslisten stap naar een der hooikisten-winkels. 't Goedkoopste adres. Negentien gulden vijf en tachtig, betaalde hij.

„Kan de jongen direct even meegaan?" vroeg hij. — 't Kon. De hooikist werd den jongen op zijn rug getild en de heer Drabbe stapte blij huis-toe, gevolgd door den jongen met de kist. — „Wat zal Neel blij zijn! Nou zal ze wel anders lachen." Geheimzinnig stak hij den sleutel in 't slot en fluisterde den jongen toe, even te wachten. Lachend trad hij de huiskamer binnen en tot zijn groote verwondering lachte Neel goedsmoeds terug.

Neel's lachen was een graad naar 't geheimzinnige toe. „Kom eens mee," noodde ze den heer Drabbe naar de keuken.

Hij volgde zoo ongeveer als een ter dood veroordeelde, want zijn hart zei hem dat het noodlot weer iets kwaads boven hem uitbroedde. — „Alsjeblieft," wees Mevrouw met een koninklijk gebaar in de keuken, „daar staat-ie!"

Ja, daar prijkte de hooikist. „Hoe heb je. . . . . "

„Hoe?" herhaalde Mevrouw. „Zoo makkelijk mogelijk. Jan en Piet hebben er een touw omgeslagen en langzaam uit 't zolderraam laten zakken. 't Dienstmeisje van daarnaast heeft ook nog geholpen. Toen heb ik hem in 't keuken raam met Mevrouw van beneden aangepakt. 't Was wel zwaar maar daar staat-ie. En waar ben jij nou heen geweest?"

„Ik?" hakkelde mijnheer Drabbe. „Ik. . . heb een hooikist gekocht. Die staat beneden, met een jongen. . . Negentien gulden vijf en tachtig. . . voor twee pannen. . . 't is al betaald ook.